Sosyal Fizik Kayg? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Fizik Kayg? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30663

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri (SFKE), bireylerin sosyal ortamlarda kendi fiziksel görünü?leri hakk?nda hissettikleri kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, 2006 y?l?nda Özgür Mülaz?mo?lu Ball? ve F. Hülya A?ç? taraf?ndan Türkçe uyarlamas? ve geçerlik güvenirlik çal??mas? kapsam?nda spor bilimleri alan?na kazand?r?lm??t?r. SFKE, toplam 12 maddeden olu?makta ve fiziksel görünümle ili?kili sosyal endi?eyi iki temel alt boyutta incelemektedir.

Bu envanter, özellikle spor psikolojisi ve beden imaj? ara?t?rmalar?nda, bireylerin fiziksel aktivitelere kat?l?m?n? veya sosyal ortamlarda kendilerini rahat hissetme düzeylerini de?erlendirmek için kritik bir araç olarak kullan?lmaktad?r. Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Fizik Kayg?, Vücut ?maj?, Kayg?, Fiziksel Görünüm, Psikometri, Envanter, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Özgür Mülaz?mo?lu Ball?, F. Hülya A?ç?

Amaç

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri'nin temel amac?, bireylerin ba?kalar? taraf?ndan fiziksel olarak de?erlendirilme endi?elerini ve bu durumun yaratt??? sosyal kayg? düzeyini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, bu kayg?n?n ?iddetini ve bireyin fiziksel görünümünden ne ölçüde rahats?z oldu?unu tespit etmeyi hedefler.

Bu araç, spor ve egzersiz ortamlar?nda bireylerin performans?n? ve motivasyonunu olumsuz etkileyebilecek içsel engelleri tan?mlamak için de?erlidir. SFKE, ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara, fiziksel görünüm kayg?s?n?n psikolojik sa?l?k üzerindeki etkilerini inceleme f?rsat? sunar.

Yap?

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri'nin ölçtü?ü temel yap?, "Sosyal Fizik Kayg?s?"d?r. Bu yap?, ki?inin ba?kalar?n?n kendi vücutlar?n? yarg?layaca?? veya inceleyece?i beklentisiyle deneyimledi?i rahats?zl?k, gerginlik veya endi?e olarak tan?mlan?r. Ölçek, bu karma??k yap?y? iki farkl? boyutta ele almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

SFKE'nin iki ana alt boyutu ?unlard?r:

Fiziksel Görünüm Rahatl???: Bireyin genel olarak kendi fiziksel görünümünden duydu?u memnuniyet ve sosyal ortamlarda bu görünümle ilgili hissetti?i iç huzuru ifade eder.

Olumsuz De?erlendirilme Beklentisi: Bireyin çevresindeki insanlar taraf?ndan vücudunun veya fizi?inin olumsuz bir ?ekilde yarg?lanaca?? veya ele?tirilece?i yönündeki güçlü endi?e ve beklentisini yans?t?r.

Geçerlik

SFKE'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, Mülaz?mo?lu Ball? ve A?ç? (2006) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??mada öncelikle yap? geçerli?i incelenmi? olup, ölçe?in teorik olarak öngörülen iki faktörlü yap?s?n?n Türk kültürü örnekleminde de istatistiksel olarak tutarl? oldu?unu göstermek için faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar?, ayr?ca ölçe?in Sosyal Fizik Kayg?s? kavram?n? di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, özgüven, vücut memnuniyeti) ili?kisi ba?lam?nda da de?erlendirilmesini içermi?tir. Bu analizler, SFKE'nin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru ve amaca uygun bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Bu katsay?lar, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Yüksek alfa de?erleri, SFKE'nin iç tutarl?l???n?n yeterli düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri de kullan?lm??t?r. Bu analizler, ayn? bireylere farkl? zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n yüksek korelasyon göstermesiyle, ölçe?in ölçtü?ü kayg? düzeyinin kal?c? bir özellik oldu?unu destekledi?ini ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri, psikometrik analizler sonucunda iki temel alt boyutta kümelenen toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Bu faktör yap?s?, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

Faktör yap?s?na göre, 12 madde iki belirgin faktöre ayr?lm??t?r: Fiziksel Görünüm Rahatl??? (5 madde) ve Olumsuz De?erlendirilme Beklentisi (7 madde). Bu iki faktör, sosyal fizik kayg?s?n?n temel bile?enlerini temsil ederek, ölçe?in teorik modelini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme ve Uyarlama Çal??mas?

Format: 12 madde, 2 alt boyut, 5'li Likert tipi derecelendirme.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sosyal fizik kayg?s? ya?ayan genel popülasyon, özellikle spor yapan veya fiziksel görünüme önem veren genç yeti?kinler.

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Ölçe?in psikometrik özellikleri, üniversite ö?rencileri veya spor kulübü üyeleri gibi örneklemler üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: Bireysel olarak uygulanan öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Sosyal Fizik Kayg?s?, Beden ?maj?, Spor Psikolojisi, Özgüven, Vücut Memnuniyeti, Öz Bildirim, Likert

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: omballi@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Özgür Mülaz?mo?lu Ball? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Geçerlik ve Güvenirlik çal??mas?n?n yay?nlanma y?l? 2006'd?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullan?m ko?ullar? yazar taraf?ndan belirlenmektedir.

Bu çal??man?n orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Kaynaklar

Mülaz?mo?lu Ball?, Ö., A?ç?, F. H. (2006). Sosyal Fizik Kayg? Envanteri'nin geçerlik güvenirlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

çal??mas?. *Spor Bilimleri Dergisi*, *17* (1), 11-19.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-fizik-kaygi-envanteri-toad.pdf

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri Maddeleri

Sosyal Fizik Kayg? Envanteri, 2 alt boyut ve toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert format?ndad?r (1 = Tamamen Yanl??, 5 = Tamamen Do?ru).

Fiziksel Görünüm Rahatl??? (5 madde): Fiziksel görünü?ümden ho?nutum.

Olumsuz De?erlendirilme Beklentisi (7 madde): Di?er insanlar?n fizi?imi inceledi?ini bilmek beni rahats?z eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM